

opusdei.org

Církev, skutečnost viditelná a duchovní

Ve středeční katechezi pokračuje papež Lev XIV. v komentáři k dokumentu *Lumen Gentium*, který pojednává o poslání církve ve světě jako o „složité realitě“.

04.03.2026

Drazí bratři a sestry, dobré ráno a vítejte!

Pokračujeme dnes v našem zkoumání koncilní konstituce *Lumen*

gentium, dogmatické konstituce o církvi.

V první kapitole, v pasážích, které chtějí především odpovědět na otázku, co je církev, je popsána jako „složitá skutečnost“ (č. 8) [český překlad koncilních dokumentů uvádí „složená“, zde však je nutné překládat doslovně z italštiny, pozn. překl.]. Položme si tedy nyní otázku: v čem spočívá tato složitost? Někdo by snad odpověděl, že církev je složitá v tom smyslu, že je „komplikovaná“, a proto těžko vysvětlitelná; někdo jiný by si mohl myslet, že její složitost vyplývá ze skutečnosti, že je institucí s dva tisíce let dlouhou historií, s charakteristikami odlišnými od všech ostatních sociálních nebo náboženských uskupení. V latině však slovo „komplexní“ označuje spíše uspořádané spojení různých aspektů nebo dimenzí v rámci jedné a téže reality. Proto může *Lumen*

gentium tvrdit, že církev je dobře uspořádaný organismus, v němž koexistuje lidská a božská dimenze, bez oddělení a beze zmatku.

První rozměr je okamžitě patrný, jelikož církev je společenstvím mužů a žen, kteří sdílejí radosti i strasti křesťanského života, společenství, které má své přednosti i nedostatky, hlásá evangelium a je znamením přítomnosti Krista, který nás provází na cestě životem. Tento aspekt, který se projevuje i v institucionální organizaci, však nestačí k popisu skutečné povahy církve, protože církev má také rozměr božský. Nespočívá ovšem v ideální dokonalosti nebo duchovní nadřazenosti jejích členů, ale ve skutečnosti, že církev je zrozena v Božím plánu lásky k lidstvu, který se naplnil v Kristu. Církev je tedy zároveň pozemským společenstvím i mystickým tělem Kristovým, viditelným shromážděním a

duchovním tajemstvím, realitou přítomnou v dějinách i lidem putujícím k nebi (srov. *LG*, 8; *KKC*, 771).

Lidská a božská dimenze se harmonicky doplňují, aniž by jedna překrývala druhou. Církev tedy žije v tomto paradoxu: je realitou zároveň lidskou i božskou, která přijímá hříšného člověka a vede ho k Bohu.

Lumen gentium objasňuje tuto situaci církve odkazem na Kristův život. Kdo totiž potkal Ježíše na cestách Palestiny, mohl prožít zkušenost s jeho lidstvím, mohl vnímat jeho oči, jeho ruce, zvuk jeho hlasu. Ti, kdo se Jej rozhodli následovat, byli pobízeni právě zkušeností jeho vlídného pohledu, dotekem jeho žehnajících rukou, jeho slovy osvobození a uzdravení. Zároveň však následováním tohoto Člověka se učedníci otevírali setkání s Bohem. Kristova tělesnost, jeho tvář, jeho

gesta a slova totiž viditelným způsobem zjevují neviditelného Boha.

Ve světle Ježíšovy skutečnosti se nyní můžeme vrátit k církvi. Když na ni pohlédneme zblízka, objevíme v ní lidský rozměr tvořený konkrétními lidmi, ve kterých se někdy projevuje krása evangelia a jindy selhávají a chybují jako všichni ostatní. Nicméně právě skrze členy církve a její omezené pozemské aspekty se projevuje Kristova přítomnost a jeho spasitelské dílo. Jak řekl Benedikt XVI., mezi evangeliem a institucí není žádný rozpor, naopak, struktury církve slouží právě k „uskutečnění a konkretizaci evangelia v naší době“ (*Promluva ke švýcarským biskupům*, 9. listopadu 2006). Neexistuje ideální a čistá církev, oddělená od pozemských věcí, ale pouze jediná církev Kristova, vtělená v dějinách.

V tom spočívá svatost církve – ve skutečnosti, že v ní přebývá Kristus a nepřestává dávat sebe sama skrze malost a křehkost jejích členů. Když rozvažujeme nad tímto věčným zázrakem, který se v ní odehrává, začínáme chápat „Boží metodu“. Bůh se činí viditelný skrze slabost svých stvoření a nadále vstupuje do dějin a jedná. Proto papež František v *Evangelii gaudium* vybízí všechny, aby se naučili „zouvat sandály před posvátnou zemí druhého (srov. Ex 3,5)“ (č. 169). Díky tomu jsme i dnes schopni budovat církve: nejen organizováním jejích viditelných forem, ale také budováním duchovní stavby, kterou je tělo Kristovo, skrze společenství a vzájemnou lásku.

Láska totiž neustále rodí přítomnost Vzkříšeného. „Kéž by dala nebesa, aby všichni mysleli jen na lásku – říkal svatý Augustin –, neboť ona jediná všechno přemáhá a nic bez ní nemá žádnou hodnotu; kdekoli se

nachází, všechno k sobě
přitahuje“ (*Serm.* 354,6,6).

www.vaticannews.va/cs.html

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/cirkev-
skutecnost-viditelna-a-duchovni/](https://opusdei.org/cs-cz/article/cirkev-skutecnost-viditelna-a-duchovni/)
(29.03.2026)